

НАЦІОНАЛЬНЕ АНТИКОРУПЦІЙНЕ БЮРО УКРАЇНИ

НАКАЗ

«__» _____ 20__ року

№ _____

Про затвердження Порядку здійснення контролю за дотриманням працівниками Національного антикорупційного бюро України законодавства про конфлікт інтересів

З метою актуалізації Порядку здійснення контролю за дотриманням працівниками Національного антикорупційного бюро України законодавства про конфлікт інтересів, забезпечення виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції», керуючись пунктом п'ятим частини першої статті 8 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України»,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію Порядок здійснення контролю за дотриманням працівниками Національного антикорупційного бюро України законодавства про конфлікт інтересів (далі – Порядок), що додається.

2. Наказ Директора Національного бюро від 14.06.2016 № 153 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за дотриманням працівниками Національного антикорупційного бюро України законодавства про конфлікт інтересів» визнати таким, що втратив чинність.

3. Управлінню зовнішніх комунікацій (Оліфіра С.О.) забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Національного антикорупційного бюро України.

4. Відділу документообігу (Асанова Л.М.) ознайомити з цим наказом усіх працівників Національного бюро.

5. Керівникам структурних підрозділів забезпечити вивчення та неухильне дотримання працівниками вимог Порядку.

6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор

А.Ситник

ПОРЯДОК
здійснення контролю за дотриманням працівниками
Національного антикорупційного бюро України
законодавства про конфлікт інтересів

1. Предмет регулювання Порядку

1.1. Зазначений Порядок розроблений з урахуванням норм Конституції України, Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України», Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про державну службу», з метою:

- зміцнення довіри суспільства до Національного антикорупційного бюро України (далі – Національне бюро);
- дотримання етичних стандартів у поведінці працівників Національного бюро;
- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності працівників Національного бюро;
- узгодження приватних і публічних інтересів працівників Національного бюро;
- забезпечення неупередженості та об'єктивності прийняття рішень;
- запобігання корупційним ризикам у діяльності Національного бюро.

1.2. Цей Порядок визначає основні форми здійснення контролю за дотриманням працівниками Національного бюро законодавства про конфлікт інтересів, зміст і порядок застосування превентивних механізмів щодо виникнення конфлікту інтересів, а також основні заходи з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності зазначених осіб, правила та способи усунення наслідків порушень законодавства про конфлікт інтересів.

1.3. Процесуальні обмеження щодо участі працівників Національного бюро у кримінальному та інших видах судочинства внаслідок конфлікту інтересів не є предметом регулювання цього Порядку та регламентуються відповідно до чинного законодавства.

2. Суб'єкти конфлікту інтересів та їхні обов'язки

2.1. Суб'єкти конфлікту інтересів – особи начальницького складу, посадові та службові особи Національного бюро, у тому числі ті, які входять до складу колегіальних органів, створених за рішенням Директора Національного бюро.

Суб'єкти конфлікту інтересів повинні прагнути самостійно та своєчасно вжити усіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

2.2. Суб'єкти конфлікту інтересів мають право звернутися до Управління внутрішнього контролю Національного бюро (далі – Управління внутрішнього контролю) за консультацією індивідуального характеру щодо наявності реального або потенційного конфлікту інтересів, а також щодо заходів його запобігання або врегулювання – у письмовій формі за зразком, що додається (Додаток 1). Отримання таких консультацій не обмежує право суб'єктів конфлікту інтересів на звернення за відповідними роз'ясненнями до Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) у порядку, передбаченому ч. 5 ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції».

2.3. Суб'єкти конфлікту інтересів зобов'язані:

- вживати заходів щодо недопущення виникнення конфлікту інтересів під час виконання службових повноважень;
- повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника;
- не вчиняти дій та не приймати рішень по суті під час виконання службових повноважень в умовах реального конфлікту інтересів;
- вжити заходів щодо самостійного врегулювання конфлікту інтересів;
- виконувати рішення безпосереднього керівника або Директора Національного бюро щодо врегулювання конфлікту інтересів;
- вживати заходів для усунення негативних наслідків порушень законодавства про конфлікт інтересів.

3. Суб'єкти здійснення контролю щодо конфлікту інтересів та його врегулювання

3.1. Суб'єктами здійснення контролю за дотриманням працівниками Національного бюро законодавства про конфлікт інтересів є безпосередній керівник суб'єкта конфлікту інтересів, Директор Національного бюро, колегіальний орган, створений за рішенням Директора Національного бюро, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів, Управління внутрішнього контролю та Національне агентство.

3.2. Безпосередній керівник суб'єкта конфлікту інтересів – найближчий керівник (начальник), якому прямо підпорядкований суб'єкт конфлікту інтересів. Здійснює особистий контроль за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів у діяльності прямо підпорядкованих йому суб'єктів конфлікту інтересів. Зобов'язаний вжити усіх необхідних заходів, спрямованих на запобігання чи врегулювання конфлікту інтересів шляхом доручення виконання відповідного службового завдання іншому працівнику Національного бюро, особистого виконання цього завдання чи в інший спосіб, передбачений законодавством.

3.3. Директор Національного бюро здійснює контроль за діяльністю Управління внутрішнього контролю щодо дотримання законодавства про конфлікт інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів Національного бюро. У визначених законом випадках безпосередньо приймає рішення щодо вжиття заходів для врегулювання конфлікту інтересів.

3.4. Управління внутрішнього контролю здійснює контроль за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів, консультує та надає роз'яснення щодо конфлікту інтересів, а також вносить пропозиції стосовно його врегулювання.

3.5. Національне агентство з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про конфлікт інтересів здійснює дії, передбачені ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції».

4. Форми контролю за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів

4.1. Суб'єкти здійснення контролю щодо конфлікту інтересів здійснюють контроль за дотриманням законодавства в цій сфері з метою запобігання та врегулювання конфлікту інтересів шляхом:

- нормативного забезпечення запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів Національного бюро;
- здійснення інформаційно-освітніх заходів;
- обліку та розгляду повідомлень про конфлікт інтересів, що надійшли від суб'єктів конфлікту інтересів;
- обліку та розгляду інформації про конфлікт інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів, отриманої з інших джерел, у тому числі оперативним шляхом;
- надання роз'яснень щодо конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів та пропозицій щодо його врегулювання;
- прийняття рішень щодо заходів зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів;
- здійснення контролю ефективності реалізації заходів врегулювання конфлікту інтересів;
- виявлення правопорушень у сфері запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- вчинення інших дій, передбачених чинним законодавством.

5. Нормативне забезпечення запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів Національного бюро

5.1. Управління внутрішнього контролю розробляє, а також вносить поточні зміни у внутрішні нормативні акти щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів Національного бюро. Зазначені нормативні акти підлягають затвердженню Директором

Національного бюро. Також у встановленому порядку Управління внутрішнього контролю ініціює перед Юридичним управлінням Національного бюро процедуру внесення змін та доповнень до чинного законодавства з цих питань.

6. Здійснення інформаційно-освітніх заходів щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

6.1. Управління внутрішнього контролю з метою підвищення здатності суб'єктів конфлікту інтересів до самостійного запобігання та врегулювання конфлікту інтересів:

- здійснює підготовку та поширення коментарів, рекомендацій, роз'яснень стосовно застосування та тлумачення нормативно-правових актів щодо конфлікту інтересів;

- надає консультації індивідуального характеру за зверненням суб'єктів конфлікту інтересів щодо наявності у їх діяльності реального або потенційного конфлікту інтересів, а також щодо заходів їх запобігання або врегулювання;

- на підставі узагальнення практики запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, розробляє та оновлює практичні рекомендації щодо заходів запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у типових ситуаціях;

- бере участь у підготовці навчальних курсів та методичних матеріалів (посібників, лекцій, пам'яток тощо) стосовно конфлікту інтересів;

- організовує та проводить тренінги для суб'єктів конфлікту інтересів з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;

- організовує та бере участь у просвітницьких заходах (дискусіях, круглих столах, конференціях тощо), присвячених вдосконаленню механізмів запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

7. Облік та розгляд повідомлень про конфлікт інтересів, що надійшли від суб'єктів конфлікту інтересів

7.1. У разі наявності у суб'єкта конфлікту інтересів реального чи потенційного конфлікту інтересів він не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли дізнався чи повинен був дізнатися про наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів, повідомляє безпосереднього керівника (начальника) у письмовій формі за зразком, що додається (Додаток 2).

7.2. У день отримання повідомлення про конфлікт інтересів, безпосередній керівник (начальник) письмово сповіщає про це Управління внутрішнього контролю та Директора Національного бюро. У службовій записці безпосередній керівник має зазначити, чи є потреба у наданні Управлінням внутрішнього контролю роз'яснення щодо наявності конфлікту інтересів. До службової записки додаються копії повідомлення про конфлікт інтересів та документів, які містять інформацію щодо конфлікту інтересів.

7.3. Протягом двох робочих днів після отримання повідомлення про наявність у підлеглого йому працівника конфлікту інтересів безпосередній

керівник зобов'язаний прийняти рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу.

Якщо конфлікт інтересів може бути врегульований лише шляхом звільнення суб'єкта конфлікту інтересів, зазначене рішення приймається виключно Директором Національного бюро.

7.4. Інформація, яка надійшла до Управління внутрішнього контролю щодо наявності конфлікту інтересів, у день надходження реєструється у «Журналі обліку інформації про конфлікт інтересів» (Додаток 3).

7.5. У разі необхідності підготовки роз'яснення щодо наявності конфлікту інтересів таке роз'яснення готується та надсилається Управлінням внутрішнього контролю безпосередньому керівнику суб'єкта конфлікту інтересів або Директору Національного бюро наступного робочого дня після надходження письмового повідомлення про можливий конфлікт інтересів.

Інформація про надання роз'яснення відображається у «Журналі обліку інформації про конфлікт інтересів» (Додаток 3).

Незалежно від своєчасності отримання роз'яснення безпосередній керівник суб'єкта конфлікту інтересів несе персональну відповідальність за дотримання строків прийняття рішення щодо конфлікту інтересів та повідомлення про нього відповідну особу.

7.6. Про результати розгляду повідомлення щодо наявності конфлікту інтересів та вжиті заходи безпосередній керівник суб'єкта конфлікту інтересів не пізніше наступного робочого дня після прийняття відповідного рішення письмово інформує Управління внутрішнього контролю.

Зазначена інформація в день надходження обліковується у «Журналі обліку інформації про конфлікт інтересів» (Додаток 3).

7.7. У випадку встановлення фактів щодо наявності конфлікту інтересів у діяльності суб'єкта конфлікту інтересів та порушення ним вимог чинного законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів Управління внутрішнього контролю перевіряє наявність підстав для притягнення такої особи до юридичної відповідальності.

8. Облік та розгляд повідомлень (інформації) про конфлікт інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів, отриманих з інших джерел

8.1. Будь-яка фізична та юридична особа має право звернутися до Національного бюро з повідомленням про конфлікт інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів.

8.2. Облік, а також перевірка інформації про конфлікт інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів здійснюється працівниками Управління внутрішнього контролю.

Інформація, яка надійшла до Управління внутрішнього контролю щодо наявності конфлікту інтересів, у день надходження реєструється у «Журналі обліку інформації про конфлікт інтересів» (Додаток 3).

Під час опрацювання інформації Управління внутрішнього контролю може здійснювати перевірку щодо встановлення фактів наявності або відсутності конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів.

8.3. З метою виявлення та перевірки інформації про конфлікт інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів Управління внутрішнього контролю може здійснювати заходи, передбачені Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України», та залучати до співпраці осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції (викривачів).

8.4. Про результати розгляду повідомлень (інформації) щодо конфлікту інтересів Управління внутрішнього контролю інформує доповідною запискою Директора Національного бюро.

8.5. У випадку встановлення фактів щодо наявності конфлікту інтересів у діяльності суб'єкта конфлікту інтересів та порушення ним вимог чинного законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів, Управління внутрішнього контролю перевіряє наявність підстав для притягнення такої особи до юридичної відповідальності.

9. Надання роз'яснень щодо наявності або відсутності конфлікту інтересів за зверненням суб'єктів конфлікту інтересів

9.1. У разі існування у суб'єкта конфлікту інтересів сумнівів щодо наявності в нього конфлікту інтересів, він має право звернутися за роз'ясненнями до Національного агентства, відповідно до вимог ч. 5 ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції».

Такі роз'яснення надаються особі упродовж семи робочих днів з моменту її звернення до Національного агентства.

9.2. Якщо Національним агентством надані роз'яснення щодо наявності конфлікту інтересів у діяльності такого суб'єкта, він невідкладно вживає дії, передбачені п. 7.1. цього Порядку.

9.3. Якщо особа отримала від Національного агентства підтвердження про відсутність конфлікту інтересів, вона звільняється від відповідальності, якщо у діях, щодо яких вона зверталася за роз'ясненням пізніше буде виявлено конфлікт інтересів.

9.4. Про факт звернення, а також надані Національним агентством роз'яснення суб'єкт конфлікту інтересів невідкладно письмово інформує свого безпосереднього керівника та Управління внутрішнього контролю.

9.5. Факт звернення особи за роз'ясненнями щодо наявності в її діяльності конфлікту інтересів та дата надання роз'яснення Національним агентством з цього питання відображаються у «Журналі обліку інформації про конфлікт інтересів» (Додаток 3).

10. Опрацювання інформації щодо наявності або відсутності конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів

10.1. Про результати розгляду повідомлень, звернень, заяв та іншої інформації, у тому числі отриманої оперативним шляхом, щодо конфлікту інтересів Управління внутрішнього контролю інформує доповідною запискою Директора Національного бюро стосовно наявності або відсутності конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів конфлікту інтересів.

10.2. Доповідна записка Управління внутрішнього контролю про наявність конфлікту інтересів у діяльності суб'єкту конфлікту інтересів має містити пропозиції щодо заходів його врегулювання, передбачених Законом України «Про запобігання корупції».

10.3. Зазначена у доповідній записці інформація є підставою для прийняття безпосереднім керівником суб'єкта конфлікту інтересів або Директором Національного бюро рішення відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції».

Обираючи захід врегулювання конфлікту інтересів, безпосередній керівник суб'єкта конфлікту інтересів та Директор Національного бюро не обмежені пропозиціями, які надані Управлінням внутрішнього контролю.

11. Заходи самостійного врегулювання конфлікту інтересів

11.1. Суб'єкти конфлікту інтересів, у яких наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів, зобов'язані самостійно вжити заходів щодо його врегулювання шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів безпосередньому керівнику або Директору Національного бюро.

11.2. Позбавлення приватного інтересу має виключати будь-яку можливість його приховування або відновлення.

12. Заходи зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів

12.1. *Усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті* як захід зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів застосовується у випадках, якщо конфлікт інтересів не має постійного характеру та за умови можливості залучення до прийняття такого рішення або вчинення відповідних дій інших працівників структурного підрозділу, в якому працює суб'єкт конфлікту інтересів.

12.2. *Обмеження доступу до інформації* як захід зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів застосовується у випадках, якщо конфлікт інтересів пов'язаний з таким доступом та має постійний характер, а також за можливості продовження належного виконання суб'єктом конфлікту інтересів повноважень на посаді за умови такого обмеження і можливості доручення роботи з відповідною інформацією іншому працівнику Національного бюро.

12.3. *Перегляд обсягу службових повноважень* як захід зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів застосовується у разі, якщо конфлікт інтересів у діяльності суб'єкта конфлікту інтересів має постійний характер, пов'язаний з його конкретним повноваженням, а також за можливості продовження належного виконання ним службових завдань у разі такого перегляду і можливості наділення відповідними повноваженнями інших працівників цього підрозділу Національного бюро.

12.4. *Здійснення повноважень під зовнішнім контролем* як захід зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів застосовується у разі, якщо усунення суб'єкта конфлікту інтересів від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів, обмеження його доступу до інформації чи перегляд його повноважень є неможливим та відсутні підстави для його звільнення.

12.4.1. *Формами зовнішнього контролю є:*

- перевірка працівником, визначеним безпосереднім керівником або Директором Національного бюро, стану та результатів виконання суб'єктом конфлікту інтересів завдання, вчинення ним дій, змісту рішень чи проектів рішень, що приймаються або розробляються особою або відповідним колегіальним органом з питань, пов'язаних із предметом конфлікту інтересів;

- виконання суб'єктом конфлікту інтересів завдання, вчинення ним дій, розгляд справ, підготовка та прийняття ним рішень у присутності визначеного безпосереднім керівником або Директором Національного бюро працівника.

12.4.2. У рішенні про здійснення зовнішнього контролю визначаються форма контролю, уповноважений на проведення контролю працівник, а також обов'язки суб'єкта конфлікту інтересів у зв'язку із застосуванням зовнішнього контролю за виконанням ним відповідного завдання, вчиненням ним дій чи прийняття рішень.

12.5. Рішення щодо *звільнення суб'єкта конфлікту інтересу у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів* приймається у разі, якщо реальний чи потенційний конфлікт інтересів у його діяльності має постійний характер і не може бути врегульований в інший спосіб, у тому числі через відсутність його згоди на позбавлення приватного інтересу.

13. Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності члена колегіального органу

13.1. Колегіальний орган – це група осіб, наділена низкою повноважень на розгляд питань у межах компетенції, створений за рішенням Директора у складі Національного бюро у формі комісії, робочої групи тощо, до складу якого входить суб'єкт конфлікту інтересів. Колегіальний орган розглядає заяву про конфлікт інтересів члена колегіального органу та, за наявності підстав, приймає рішення про врегулювання конфлікту інтересів.

13.2. У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у суб'єкта конфлікту інтересів, який входить до складу колегіального органу, він не має права брати участь у прийнятті рішення цим органом та утриматися від вчинення будь-яких дій, у тому числі організаційного характеру, з питань, пов'язаних із предметом конфлікту інтересів.

13.3. У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у суб'єкта конфлікту інтересів, який входить до складу колегіального органу, він зобов'язаний повідомити про це відповідний колегіальний орган під час виконання повноважень, у якому виник конфлікт інтересів, не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли він дізнався або повинен був дізнатися про наявність у нього конфлікту інтересів.

13.4. Про конфлікт інтересів такої особи може заявити будь-який інший член відповідного колегіального органу або учасник засідання, якого безпосередньо стосується питання, що розглядається. Заява про конфлікт інтересів члена колегіального органу вноситься у протокол засідання колегіального органу.

13.5. У разі, якщо неучасть суб'єкта конфлікту інтересів, який входить до складу колегіального органу, у прийнятті рішень цим органом призведе до втрати правомочності цього органу, участь такої особи у прийнятті рішень має здійснюватися під зовнішнім контролем. Рішення про здійснення зовнішнього контролю приймається відповідним колегіальним органом.

14. Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав

14.1. Суб'єкт конфлікту інтересів, який має у власності підприємства чи корпоративні права, зобов'язаний протягом трьох робочих днів після призначення на посаду в Національному бюро, повідомити про цей факт службовою запискою Управління внутрішнього контролю, додавши підтверджуючі документи.

14.2. Суб'єкт конфлікту інтересів зобов'язаний протягом 60 днів після призначення на посаду передати в управління іншій особі належні йому підприємства та корпоративні права у спосіб, передбачений частинами 1-4 статті 36 Закону України «Про запобігання корупції».

14.3. Суб'єкт конфлікту інтересів в одноденний термін після передачі в управління належних йому підприємств та корпоративних прав зобов'язаний письмово повідомити про це Національне агентство із наданням нотаріально засвідченої копії укладеного договору, а також Управління внутрішнього контролю Національного бюро – протягом трьох робочих днів після укладення договору, долучивши його копію.

14.4. Вимоги щодо передачі в управління підприємств та корпоративних прав не поширюються на осіб, перерахованих у частині 6 статті 36 Закону України «Про запобігання корупції».

15. Контроль ефективності реалізації заходів врегулювання конфлікту інтересів

15.1. Протягом усього періоду застосування заходів врегулювання конфлікту інтересів Управління внутрішнього контролю здійснює контроль ефективності зазначених заходів та визначає доцільність їх подальшого застосування.

15.2. У разі, якщо обраний захід не забезпечує належне врегулювання конфлікту інтересів, Управління внутрішнього контролю порушує перед безпосереднім керівником суб'єкта конфлікту інтересів або Директором Національного бюро питання щодо застосування іншого заходу врегулювання конфлікту інтересів.

16. Притягнення суб'єктів конфлікту інтересів до юридичної відповідальності за порушення законодавства про врегулювання конфлікту інтересів

16.1. Якщо під час здійснення контролю за дотриманням законодавства про конфлікт інтересів у діях суб'єктів конфлікту інтересів будуть виявлені ознаки дисциплінарного проступку, це може бути підставою для проведення службового розслідування та притягнення працівника Національного бюро до дисциплінарної відповідальності.

16.2. Під час виявлення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, або кримінального правопорушення Управління внутрішнього контролю здійснює заходи відповідно до вимог чинного законодавства.

16.3. В межах своїх повноважень Управління внутрішнього контролю також може приймати інші рішення за результатами розгляду звернень, повідомлень, заяв та іншої інформації щодо конфлікту інтересів.